

Vinkkejä kaksikielisen ja -kulttuurisen lapsen tukemiseen päivähoitossa

Juhlat, syntymäpäivät, muut tapahtumat

- Toteutetaan kansainvälisyysviikkoja tai - iltapäiviä/vanhempainiltoja, joiden toteutukseen osallistuvat myös vanhemmat
- Hyödynnetään vanhempien osaamista esim. lauluhetket, musiikkityöpajat
- Pidetään eri kulttuurien perinne-esineitä esillä ryhmässä
- Järjestetään teemaviikkoja
- Vietetään syntymäpäiviä tai muuta juhlapäivää tietyn perinteen mukaisesti
- Keskustellaan juhlapäivien vieton erilaisuudesta ja niiden taustoista

Liikunta, leikit, askartelu, pelit

- Leikitään vanhempien lapsuuden leikkejä
- Avataan leikkeihin liittyviä perinteitä sanallisesti
- Hyödynnetään lasten kulttuuria "monikulttuurisesti" esim. otetaan joku tuttu satu- tms. hahmo mukaan leikkiin
- Käytetään urheilua, jonkin artistin tms. menestystä kanavana nostaa kulttuuria esille
- Askarrellaan (esim. juhliin) lippuja, kansallispukuja, piñata yms.
- Leivotaan, kerätään perinteisiä reseptejä perheiltä
- Tanssitaan

Näyttelyt, museot, muut tahot

- Pidetään matka-arkussa tietyn kulttuurin esineitä ja asioita esim. kuukausi kerrallaan ja avataan sitten uusi arkku
- Hyödynnetään näyttelyitä ja museoiden antia monipuolisesti ja luovasti
- Järjestetään näyttely lapselle tärkeistä esineistä tai esimerkiksi valokuvista
- Kartoitetaan yhteistyön mahdollisuuksia ja kumppanuuksia oman päiväkodin ulkopuolelta

Päiväkodin arki

- Pidetään eri maiden lippuja, karttoja tms. esillä ryhmässä
- Rohkaistaan lasta kertomaan omasta kulttuuristaan
- Nostetaan erilaisia tapoja ja tottumuksia esille esim. ruokailussa (luontevasti arjessa)
- Arvostetaan lapsen kertomaa ja lapsilähtöistä keskustelua
- Pyydetään vanhemmat kertomaan omasta kulttuurista, tuomaan kuvia, vaatteita, esineitä

- Tehdään musiikista osa arkea (tietynlainen musiikki liitetään tiettyihin tilanteisiin, esim. nukkariin, leikkiin, jumppaan)
- Ripustetaan vuosikello seinälle ja seurataan sen mukaan esim. juhlakalenteria
- Laitetaan kuvia eri maiden julkkiksista seinille
- Tuodaan kuvia kotimaasta päiväkotiin
- Käsitellään median/uutisjuttujen hyviä ja huonoja aiheita yhdessä ryhmässä
- Pidetään esitelmä esim. isovanhempien tai muun sukulaisen elämästä kun he olivat pieniä isovanhempien tms. päivänä
- Ollaan sensitiivisiä lapsen persoonalle, perheelle ja ryhmälle
- Pohditaan mikä sopii ryhmän arkeen ja kokonaisuuteen

Toisen äidinkielen tukeminen

- Laitetaan tervetuloivotukset seinälle tai oveen eri kielillä
- Opetellaan eri kielillä: lukusanoja, kiitos, anteeksi
- Kannustetaan lasta esittämään päiväkodin juhlassa jotain omalla kielellään (ei saa painostaa)
- Opetellaan kieltä ja erilaisia käsitteitä yhdessä lasten kanssa (esim. erikielisten satujen kuulosteleminen lasten kanssa)
- Käytetään lapsen toisen vanhemman kieltä joissakin tietyissä tilanteissa (esim. tervehditään lapsen tuonti-, nouto- tms. tilanteessa)
- Pyydetään vanhemmat esiintymään/lukemaan satuja (lapsen ikä huomioiden, tämä ei saisi nolostuttaa lasta)
- Kutsutaan esikoulu-ikäinen sisarus kertomaan/esiiintymään ryhmään
- Lauletaan eri kielillä esim. synttärijuhlien yhteydessä
- Otetaan leikkeihin ja arkeen mukaan sanoja toisella äidinkielellä

Vanhempien tukeminen

- Tuetaan päivähoiton aloitusta (erityisesti, jos kumpikaan vanhemmista ei puhu suomea) ja autetaan lasta ja vanhempia pääsemään sisään päivähoiton maailmaan
- Selvitetään mihin ryhmän vanhemmat ovat tyytyväisiä tai mistä he ovat huolestuneita
- Osoitetaan arvostusta molempien vanhempien kulttuuria kohtaan
- Sovitaan vanhempien kanssa keskustelussa siitä, miten kulttuuria ja kieltä voidaan tuoda esille arjessa ja kysytään suoraan, mitä vanhemmat toivovat päiväkodin henkilökunnalta
- Otetaan selvää vanhempien toiveista ja odotuksista
- Kohdataan molemmat vanhemmat tasavertaisesti
- Rohkaistetaan vanhempia osallistumaan ja verkostoitumaan toisten kaksikielisten perheiden kanssa
- Pidetään positiivinen ja myönteinen asenne kohtaamisissa
- Kiinnitetään huomiota vanhempien kohtaamiseen esim. lapsen tuonti- ja hakemistilanteissa
- Pidetään huolta siitä, että informaatio kulkee päivähoiton ja kodin välillä
- Ei anneta lasta koskevaa tietoa vain toiselle vanhemmista

Mitä vanhemmat voivat tehdä

- Kertoa avoimesti ja rohkeasti omista toiveistaan
- Osallistua päiväkodin toimintaan mahdollisuuksien mukaan
- Verkostoitua toisten perheiden kanssa ja ideoida yhdessä esim. vanhempainiltoja
- Laatia listan keskeisistä päiväkodin arjessa esille tulevista sanoista toisella kotikielellä
- Kun lapsi alkaa puhua ja sekoittaa sanoja keskenään eri kielillä, laatia listan lapsen usein käyttämistä vieraskielisistä sanoista päiväkodin henkilökunnalle
- Omalla käytöksellä ja asenteella osoittaa arvostusta ja kunnioitusta lapsen molempia kieliä ja kulttuureja kohtaan
- Kannustaa ulkomaalaistaustaista puolisoa ottamaan rohkeasti kontaktia päiväkodin henkilökuntaan ja kertomaan omista toiveistaan
- Käyttää omaa äidinkieltä lapsen kanssa myös päiväkodin henkilökunnan läsnä ollessa